

TISKOVÁ ZPRÁVA

Současný systém dlouhodobé péče v České republice je neudržitelný

Tábor, 4. května 2021 – *Dlouhodobá péče je jedním z klíčových předpokladů, které zajišťují důstojné stárnutí a vysokou kvalitu života ve stáří. Nutno dodat, že je třeba, aby šlo o dlouhodobou péči, která je zároveň dostupná, kvalitní a komplementární s dalšími nástroji podpory seniorů a jejich blízkých. V České republice se snaží odborníci vyřešit problémy týkající se poskytování dlouhodobé péče nebo tzv. sociálně-zdravotního pomezí již od 90. let 20. století. Všechny dosavadní snahy však zůstaly bez konkrétního výsledku. Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR proto vydává studii *Reforma dlouhodobé péče pro Českou republiku, na které spolupracovali odborníci z řad lékařů, poskytovatelů sociálních služeb či analytiků a vysokoškolských pedagogů.**

Studie popisuje historii pokusů o vyřešení „otázky sociálně-zdravotního pomezí“ v České republice, uvádí předpoklady nezbytné pro úspěšné řešení dlouhodobé péče, poukazuje na nedostatky a neudržitelnost současného systému dlouhodobé péče v České republice. Avšak kromě popisu největších problémů, přehledně a strukturovaně rozdělených do jednotlivých oblastí, přináší i konkrétní návrhy na změny a řešení. Jejím cílem je otevřít odbornou diskuzi a být klíčovým podkladem či odbornou oporou pro státní správu nebo především pro politické strany a hnutí pro realizaci nutných změn.

„Po celé období minulých let jsme byli za odbornou veřejnost nápomocni a odborně participovali na snahách české vlády reformovat a změnit systém dlouhodobé péče v České republice. Během doby, kdy vedení státu nepodnikalo žádné kroky, jsme naopak důrazně upozorňovali na nutnost reformy a systémových změn. Protože byly pokusy z posledních 20 let neúspěšné, přicházíme s analýzou těchto neúspěchů a zároveň představujeme vlastní vizi možných změn. Je to současně nabídka a pomoc pro příští vládu naší země,“ říká **Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb.**

„Zásadním problémem dlouhodobé péče v České republice je její nedostatečná koordinace, návaznost, propojení. Nemáme definovanou a legislativně ukotvenou dlouhodobou péči. Její poskytování je rozdrobené mezi dva rezorty – sociální a zdravotní. S tím je spojeno rozdílné hodnocení kvality, rozdílná organizace, rozdílné kvalifikační požadavky pro pracovníky, rozdílné financování i podíl klienta na něm. Výsledkem je prostředí s velkými rezervami, značným plýtváním, nedostatečnou koordinací, systém, ve kterém se nejen klient, ale i poskytovatel špatně orientují,“ doplňuje **Milan Cabrnach, dětský lékař, nezávislý konzultant ve zdravotnictví a sociálních službách, ředitel Centra zdravotně-sociálních studií CEVRO Institutu.**

Problematiku související s dlouhodobou péčí se snažilo v České republice vyřešit nespočet pracovních skupin (resortních či meziresortních). Byla uspořádána řada kulatých stolů, konferencí i odborných diskuzí. Bylo učiněno mnoho závazků v programech politických stran či hnutí, dokonce i v programových prohlášeních vlád. Všechny tyto snahy zůstaly bohužel zatím bez konkrétního výsledku.

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Vančurova 2904, 390 01 Tábor • IČ: 60445831 • DIČ: CZ60445831

e-mail: apsscr@apsscr.cz • www.apsscr.cz

tel./fax: 381 213 332 • datová schránka: 6c63cgd

*„Evropský pilíř sociálních práv stanoví, že každý má právo na cenově dostupné a kvalitní služby dlouhodobé péče. Česká republika se sice k naplňování těchto práv zavázala, nicméně nepoměr mezi potřebami dlouhodobé péče a nedostatečnými kapacitami a kvalitou jejich uspokojování přetrvává. Dosavadní pokusy o reformu stávající podoby dlouhodobé péče byly neúspěšné. Bez systémového řešení tohoto nepoměru bude, a to především v důsledku stárnutí české populace, rozsah neuspokojených potřeb dále dramaticky narůstat,“ připomíná **Martin Potůček, vysokoškolský pedagog, analytik veřejné a sociální politiky, prognostik a publicista.***

Dlouhodobá péče je systém, který kromě kapacit (dostupnosti) vyžaduje i určitou nezbytnou míru koordinace, provázanosti a také to, aby byl srozumitelný jak mezioborově, tak i laicky a aby bylo možné jej celostátně porovnat. Tak tomu však dnes není. Chybí obecná zdravotní/sociální gramotnost, součástí které je povědomí veřejnosti o organizaci zdravotních/ sociálních služeb. Zvláště neexistuje povědomí o dlouhodobé péči jako o společensky závažném „3. pilíři“.

*„Zdravotní postižení se ztrátou soběstačnosti (např. po mozkové mrtvici či při Alzheimerově nemoci) přináší každoročně dalším desítkám tisícům pacientů a jejich rodinám závažné problémy. Když hledají pomoc, narážejí na malou informovanost, špatnou dostupnost, nízkou kapacitu, někdy i kvalitu potřebných služeb a na jejich roztržitost. Nemají kde získat ucelenou radu, jaké podpůrné možnosti vlastně existují. Nikomu navíc nepřísluší koordinace služeb a postupu u konkrétního člověka, ani kvalifikované posouzení, co vlastně potřebuje, co mu prospěje. Kritická je bariéra mezi zdravotní péčí a sociálními službami. Lidé v nouzi tak volí nahodile, účinné možnosti zůstávají nevyužity, pomoc přichází pozdě: zbytečně mnoho strádání i neúčelnosti výdajů. Dosud chybí srozumitelný obecně dostupný systém kvalitní zdravotně-sociální dlouhodobé péče! Ve světě se hovoří o 3. pilíři: péče zdravotní – sociální – dlouhodobá. U nás jde zatím o sociální inovaci,“ shrnuje **Zdeněk Kalvach, internista, geriatr, publicista.***

Autory studie *Reforma dlouhodobé péče pro Českou republiku s podtitulem Jak vyřešit problémy sociálně-zdravotních služeb v ČR a jak nastavit udržitelný systém dlouhodobé péče* jsou: Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR; prof. PhDr. Martin Potůček, CSc., MSc., vysokoškolský pedagog, analytik veřejné a sociální politiky, prognostik a publicista; MUDr. Milan Cabrnach, MBA, dětský lékař, nezávislý konzultant ve zdravotnictví a sociálních službách, ředitel Centra zdravotně-sociálních studií CEVRO Institutu, a MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc., internista, geriatr, publicista.

Kontakt pro média:

Ing. Petra Cibulková

tisková mluvčí APSS ČR

sefredaktor@apsscr.cz, tel. 607 056 221